

een vrije
zorgkeuze

JAARVERSLAG 2023

Auteur: Annemieke Boelsma, secretaris RBCZ

© 2023 RBCZ Zeist

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting RBCZ.

Het kwaliteitsregister voor vakbekwame therapeuten in de complementaire zorg

Sparrenheuvel 10, Gebouw A, 3708 JE Zeist | +31 (0) 30 - 4100649

www.rbcz.nu | IBAN NL66 RABO 0325 2210 49 | BIC RABONL2U | BTW 818435227 B01 | KvK 2013 36 98

een vrije
zorgkeuze

Inhoud

Voorwoord	3
Bestuur	4
Personeel en kantoor	5
Sectoren en coördinatoren	5
Groei RBCZ	6
Ontwikkelingen werkveld	6
Wat hebben we gedaan	7
Onderzoek	9
Financiële positie	9
EUROCAM	10
Werkgroepen	10

een vrije
zorgkeuze

Voorwoord

U leest in dit jaarverslag alles over de uitdagingen waar de Stichting RBCZ in 2023 mee te maken kreeg.

Het jaar 2023 kenmerkt zich door het verder uitrollen van het meerjarenbeleidsplan, waarin de stappen worden omschreven waarmee we RBCZ verder willen professionaliseren, profileren en positioneren. Wat we het afgelopen jaar hebben gemerkt, is dat RBCZ dankzij de geleverde inspanningen op het gebied van onze positionering meer en meer wordt gezien, ook door onze collega's uit de reguliere zorg. In zorgvuldige afstemming met de bij ons aangesloten beroepsorganisaties wordt steeds verkend welke stappen we kunnen zetten om de RBCZ-therapeut nog beter op de kaart te zetten. In de loop van 2024 zal er gestart worden met een pilot om huisartsen in Nederland te gaan benaderen om hen te informeren over de mogelijkheden van aanvullende behandelingen door RBCZ-therapeuten. Daarvoor wordt een speciale tool ontwikkeld zodat de huisartsen middels het scannen van een QR-code snel en eenvoudig toegang krijgen tot mogelijke oplossingen voor hun cliënten.

We onderhielden in 2023 vruchtbare contacten met het Ministerie van VWS, en er werd ingezet op uitbreiding van onze contacten met andere belangrijke stakeholders, zoals Vektis, zorgverzekeraars en andere koepelorganisaties. Dit uitbreiden van en versterken van het relatienetwerk zal in 2024 worden voortgezet.

Op social media zijn wij zichtbaarder geworden dankzij de inzet van een contentmanager, die onze Facebook- en LinkedInpagina's regelmatig van content voorziet.

Mede door de jaarlijkse ISO-audit garanderen wij een continue kwaliteitscontrole van alle processen binnen RBCZ. De binnen RBCZ gehanteerde kwaliteitsdocumenten worden steeds in consensus binnen de twee sectoren vastgesteld.

Wij hebben net als de voorgaande twee jaar een aantal webinars georganiseerd, die tevens als nascholing kunnen worden gebruikt door onze therapeuten. Drie avonden van elk twee uur werden verzorgd door apotheker Dr. Asmar Al Hadithy, die ons wegwijs heeft gemaakt in het woud van reguliere medicatie en de zaken waar wij als behandelaar alert op dienen te zijn.

Het kwaliteitsregister voor vakbekwame therapeuten in de complementaire zorg

Sparrenheuvel 10, Gebouw A, 3708 JE Zeist | +31 (0) 30 - 4100649

www.rbcz.nu | IBAN NL66 RABO 0325 2210 49 | BIC RABONL2U | BTW 818435227 B01 | KvK 2013 36 98

een vrije
zorgkeuze

De titel “Medication Awareness” geeft precies aan wat de insteek was. Er namen ruim 2.400 therapeuten deel aan dit webinar. Psychiater Prof. Dr. Jim van Os verzorgde voor ons een avond met als titel: “Nieuwe kijk op geestelijke gezondheidszorg”. Ook dit onderwerp werd met veel enthousiasme ontvangen. Wij hebben Jim van Os een mooie cheque kunnen aanbieden. Een deel van het bedrag is naar psychosenet gegaan. Met een ander deel zullen de verdere uitrol en implementatie van de Ecosystemen Mentale Gezondheid (GEM’s) gefinancierd worden. Om het aanbod zo divers mogelijk te maken, waren er ook nog een Masterclass Zorgmarketing door Ingrid Beerse en een training Branding 101 verzorgd door Sarah Ruigrok.

een vrije
zorgkeuze

Bestuur

Het bestuur bestond dit jaar uit:

Voorzitter:	Boudewijn Gelaudie
Secretaris:	Annemieke Boelsma
Penningmeester	Hans Versteeg
PR & Communicatie:	Jeroen Roozendaal
Onderzoek:	Armelle Demmers

Het Dagelijks Bestuur (DB), bestaande uit de voorzitter, secretaris en penningmeester heeft de beleidsmatige leiding over RBCZ.

Er is wekelijks overleg tussen de directeur, voorzitter en secretaris over alle lopende zaken die aandacht vragen.

Het bestuur van RBCZ stelt het algemeen beleid vast van de stichting. Het DB-coördinatorenoverleg bestaat uit de sectorcoördinatoren, de voorzitter, de secretaris en de directeur. Zij zijn verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling op het gebied van de kwaliteitsborging van de geregistreerde therapeuten. De directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, de aansturing van het kantoor en de uitvoering van het vastgestelde beleid. Zij doet dit nadrukkelijk in samenwerking met de voorzitter en de coördinatoren.

Een en ander is vastgelegd in de beleidsdocumenten Huishoudelijk Regelement, "Organisatiestructuur RBCZ" en het directiestatuut.

Sinds 2022 hanteert het bestuur een meerjarenbeleidsplan. Het eerste plan liep van 2022 – 2024. Dit plan wordt per kwartaal geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het meerjarenbeleid en de onderliggende meerjarenbegroting zijn voorbereid op wendbaarheid. We volgen onze koers en visie, maar zijn niet blind voor wat er om ons heen gebeurt. Waar nodig kunnen we anticiperen en bijsturen, maar zonder ons hoogste doel uit het oog te verliezen: complementaire gezondheidszorg met een holistische visie op de mens binnen het Nederlandse zorglandschap de plek geven die het verdient.

een vrije
zorgkeuze

Personeel en kantoor

Dit jaar zijn er een aantal belangrijke veranderingen geweest in de personele bezetting van de stichting. Annelies Verhappen ging met pensioen in oktober 2023, na ruim 11 jaar voor de stichting gewerkt te hebben. Zij hield zich onder meer bezig met de jaarlijkse ISO-certificering en andere kwaliteitsprocessen. Sinds juni 2023 is Dione Bouman in dienst getreden als directiesecretaresse. Zij zal een groot deel van de taken van Annelies overnemen. Inmiddels is Dione behoorlijk ingewerkt en is ons team redelijk op sterkte. Patricia van Kuijk, die sinds 2014 in dienst is bij RBCZ, heeft haar uren uitgebreid, mede met het oog op de komende pensionering van Helene Smits-Broos in 2024. Eind december hebben wij gesprekken gevoerd met Miranda Ruchtie, zij is per 1-1-2023 bij ons in dienst getreden als project manager. Miranda heeft veel ervaring met het organiseren van Europese congressen in diverse landen en online. Tevens is zij zeven jaar werkzaam geweest als communicatieadviseur voor EUROCAM. In het verleden werkte zij voor diverse omroepen en televisieproductie maatschappijen als uitvoerend producent van een aantal grote fondsenwervingsprogramma's. Zij zal de directie gaan ondersteunen en projecten coördineren voor RBCZ.

Sectoren en coördinatoren

De bij RBCZ aangesloten beroepsorganisaties zijn verdeeld over twee sectoren: de sector psychosociaal en de sector medisch-sociaal.

Ingrid Wareman nam eind dit jaar afscheid als coördinator van de sector medisch uni/multidisciplinair. Gesprekken met mogelijke kandidaten zijn in de afrondende fase. Ook Anita Terlouw, coördinator van de sector psychosociaal, heeft afscheid genomen. Sandra Klein, die de sector psychosociaal sinds 2022 versterkt, is inmiddels goed ingewerkt. Marije Delfsma is dit jaar begonnen als mede-coördinator van deze sector. Rob Moeke is mede-coördinator van de sector medisch multidisciplinair. Op verzoek van het bestuur assisteert Rob onze directeur en het bestuur bij het beantwoorden van de meest uiteenlopende vragen en het projectmatig uitzoeken van allerlei zaken.

De coördinatoren hebben vijf keer met het DB vergaderd over de in te zetten beleidslijnen en hoe deze te vertalen naar de sectoren.

De sectoren zijn in 2023 vijf keer bijeengekomen voor sectoroverleg. In dit overleg wordt door de coördinatoren aan de afgevaardigden van de beroepsorganisaties gevraagd om input voor en uitleg gegeven over het beleid van RBCZ.

In principe woont de directeur het sectoroverleg bij. Bij afwezigheid van de directeur neemt het bestuur deze taak over. Door het delen van kennis met onze sectoren worden de banden verstevigd,

een vrije
zorgkeuze

de communicatie tussen het bestuur en de beroepsorganisaties en tussen de beroepsorganisaties onderling verbeterd en de communicatielijnen korter.

Tijdens de sectoroverleggen waarin alle beroepsorganisaties zijn vertegenwoordigd, worden zaken besproken met betrekking tot voorgenomen beleid inzake kwalitatieve criteria in relatie tot de therapeut en het register. De sectorcoördinatoren streven ernaar tot een eensluidend besluit te komen met de andere sectoren, zodat het beleid effectief kan worden uitgevoerd. Als de meningen uiteenlopen, kan het DB-coördinatorenoverleg zelfstandig een besluit nemen dat zoveel mogelijk overeenkomt met de meningen van de sectoren. Er is in 2023 één gezamenlijk sectoroverleg geweest.

Groei RBCZ

Eind 2023 bedraagt het aantal bij RBCZ aangesloten beroepsorganisaties 26 en het aantal therapeuten ongeveer 8500.

Wij zijn verheugd te kunnen melden dat een tweetal nieuwe beroepsorganisaties zijn aangesloten bij RBCZ: kPNI (Stichting Belangenbehartiging Professionals klinische Psycho Neuro Immunologie) en de MBOG (Maatschappij ter Bevordering van de Orthomoleculaire Geneeskunde).

Ontwikkelingen werkveld

Ook in 2023 waren er de nodige bestuurlijke activiteiten in het werkveld.

Bestuurslid Armelle Demmers is nauw betrokken bij de ontwikkeling en uitrol van de “Nieuwe GZZ”, waarbinnen het gedachtengoed van psychiater Prof. Dr. Jim van Os¹ concreet vorm krijgt in zogeheten “proeftuinen” ofwel GEM’s. Hij streeft naar veranderingen in het zorglandschap door ecosystemen op te zetten die de client/patiënt ondersteunen in zelfregie en herstel. Hierbij worden cliënten aangemoedigd om keuzes te maken die bij hen passen. Hier hoort een aanbod van complementaire therapieën in thuis, aldus Jim van Os. We hebben hierover al eerder een blog geschreven zie <https://rbcz.nu/open-science/>. De samenwerking met Professor Van Os zal naar verwachting in 2024 worden gecontinueerd.

---

¹ “Johannes Jacobus (Jim) van Os (Utrecht, 1960) is een Nederlandse hoogleraar in de psychiatrie (Psychiatrische Epidemiologie en Publieke GGZ) en voorzitter van de Divisie Hersenen van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Van Os kreeg onder meer bekendheid door zijn voorstel in Lancet en Nature om schizo-labels in de psychiatrie (schizofrenie, schizoaffectief, schizofreniform, etc.) te vervangen door een, volgens hem, wetenschappelijker en patiëntvriendelijker brede syndromale diagnose.” Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Jim_van_Os.

een vrije
zorgkeuze

Wat hebben we gedaan?

- Zoals ieder jaar heeft in juli de ISO-audit plaatsgevonden en ook dit jaar is RBCZ hiervoor met vlag en wimpel geslaagd.
- KIWA heeft inmiddels alle aangesloten beroepsorganisaties geïnspecteerd en positief beoordeeld. Daarmee zijn nu alle beroepsorganisaties RBCZ gecertificeerd.
- Zoals reeds eerder in dit verslag genoemd hebben wij een aantal bijzonder succesvolle webinars georganiseerd.

Onderzoek

Dit jaar hebben wij opnieuw meer geïnvesteerd in onderzoek. Onze werkgroep onderzoek staat onder leiding van algemeen bestuurslid, klinisch epidemioloog Armelle Demmers. In 2023 is de werkgroep ingekrompen en niet uitgebreid vanwege het lopende COCOZ-project. Er is nauw samenwerkt met Martine Busch van het van Praag Instituut en Herman van Wietmarschen (onderzoeker integratieve geneeswijzen bij het Louis Bolk Instituut). Het COCOZ (Communicatie en Verwijzing Complementaire Zorg)-proeftuinproject is dit jaar afgerond en de resultaten hiervan zijn eind 2023 gepresenteerd aan de besturen van de beroepsorganisaties. De deelnemende therapievormen waren op basis van de voorkeursstemmen voor dit project uit de behoeftepeiling geselecteerd en ondergebracht in drie regionale proeftuinen. In Amsterdam was een psychosociale proeftuin gestart met de volgende therapieën: gestalttherapie, hypnotherapie, tekentaal, integrale therapie voor volwassenen en lichaamsgerichte psychotherapie. In Friesland was een medische sociale proeftuin gestart met de volgende therapieën: homeopathie, orthomoleculaire geneeskunde, voetreflexmassage en YIN therapie. De derde proeftuin was gestart in Utrecht met vertegenwoordiging van een mix van psychosociale en medisch sociale therapieën, te weten: energetische therapie, craniosacrale therapie, psychosociaal werkende therapie, shiatsu en counseling. Er hebben 60 RBCZ-therapeuten meegedaan vanuit ca. 13 beroepsorganisaties. De resultaten zullen onder meer worden gebruikt om huisartsen in Nederland te informeren over mogelijkheden tot samenwerking voor een aantal indicaties en een zoekwizard. Ook kunnen alle RBCZ-therapeuten gebruik maken van de ontwikkelde “kaarten” met informatie zoals: hoe benader ik een huisarts, do’s en don’ts, etc.

een vrije
zorgkeuze

Financiële positie

De Stichting RBCZ heeft ook in 2023 veel geïnvesteerd in automatiseringsprocessen en marketingactiviteiten die onze zichtbaarheid moeten vergroten. Wij hebben de uren van onze werkgroep Onderzoek uitgebreid en investeerden in uitbreiding van het COCOZ onderzoeksproject wat als doel heeft een betere communicatie en doorverwijzing tussen reguliere en complementaire zorgverleners te bewerkstelligen.

Vanzelfsprekend gaat uitbreiding van activiteiten gepaard met toenemende uitgaven.

Desniettemin zijn we ondanks het negatieve financiële resultaat een gezonde en solvabele stichting.

EUROCAM

Dit jaar waren er een aantal online bijeenkomsten van Eurocam, waar Annemieke Boelsma RBCZ vertegenwoordigt.

Het belangrijkste doel van EUROCAM is een betekenisvolle politieke aanwezigheid binnen de EU te bereiken. Van daaruit trachten we de besluitvorming te beïnvloeden van de Europese Commissie, het Europees Parlement en de lidstaten om te voorzien in de middelen en ondersteuning voor de integratie van CAM in Europese gezondheidszorg en het financieren van onderzoek naar de voordelen en kosteneffectiviteit van CAM.

2023 was een belangrijk jaar voor Traditional, Complementary & Integrative Medicine (TCIM). Op 17 augustus vond de eerste WHO Traditional Medicine Summit plaats in India. Een afgevaardigde van EUROCAM was een van de deelnemers en heeft een presentatie gegeven. Klik op deze link voor meer informatie over de Summit.

<https://www.who.int/publications/m/item/who-traditional-medicine-summit-2023-meeting--gujarat-declaration>

Werkgroepen

- De werkgroep Therapeutendag heeft in 2023 het digitale drieluik 'Medication Awareness' (door Dr. Asmar Al Hadithy) georganiseerd voor de ingeschreven therapeuten.
- Tevens werden door RBCZ diverse andere webinars georganiseerd.

Het kwaliteitsregister voor vakbekwame therapeuten in de complementaire zorg

Sparrenheuvel 10, Gebouw A, 3708 JE Zeist | +31 (0) 30 - 4100649

www.rbcz.nu | IBAN NL66 RABO 0325 2210 49 | BIC RABONL2U | BTW 818435227 B01 | KvK 2013 36 98

een vrije
zorgkeuze

- De werkgroep Kwalificatie- en Prestatiecodes heeft een voorstel opgeleverd voor een nieuwe, logische indeling van kwalificatie- en prestatiecodes. Dit voorstel wordt in januari 2024 op de sectorvergaderingen in stemming gebracht.
- De werkgroep Visitatie is dit jaar drie keer bij elkaar geweest om te zorgen dat de kwaliteit van de visitaties en de procedures daar omtrent up-to-date zijn en blijven.
- De werkgroep Externe Communicatie is 7 keer bij elkaar gekomen. Er zijn in de werkgroep voorbereidingen getroffen voor de communicatiecampagne richting huisartsen en gekeken op welke manier de resultaten van het Cocoz-project hierin meegenomen kunnen worden. Samen met ons creatieve bureau is hier een concept voor ontwikkeld. Vanuit de rol als kwaliteitsregister en belangenbehartiger willen we jaarlijks een uitgebreid onderzoek doen onder therapeuten en consumenten. Hiervoor is met onderzoeksbureaus gesproken en is een concreet onderzoeksproject gestart. Daarnaast hebben we gewerkt aan een podcast en video formats om de verhalen van therapeuten en patiënten en daarmee onze maatschappelijke impact bij een groter publiek te krijgen. Tot slot is gewerkt aan een format voor 'De dag van de Complementaire Zorg', een nieuw kennisevenement voor therapeuten, beroepsorganisaties en in de toekomst belangrijke stakeholders.
- De werkgroep Onderzoek is eind 2023 gestart met het aantrekken van twee wetenschappelijk onderzoekers zodat de continuïteit van de werkgroep gewaarborgd blijft.
- De expertgroep Toelatingseisen en Scholing schreef een plan van aanpak om te komen tot een aangescherpte en duidelijke versie van de toelatingseisen tot het hbo-kwaliteitsregister van RBCZ. Dit plan van aanpak wordt in januari 2024 op de sectorvergaderingen in stemming gebracht.

Boudewijn Gelaudie
Voorzitter RBCZ